

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Methodvs Expeditæ Confessionis Tum pro Confessarijs, tum pro Pœnitentibus

Tamburini, Tommaso

Coloniæ Agrippinæ, 1657

De Contumelia, Detractione, Iudicio temerario, §. 1

urn:nbn:de:hbz:466:1-41773

CAPVT IX.

Circa Octavum Decalogi
Præceptum.

§. 1.

*De Contumelia, Detractione,
Judicio temerario.*

Falsò testari contra alium quem non solum quis solet in iudicio, sed etiam extra; ac propterea huc reducimus peccata conviciandi, infamandi, detrahendi, &c.

Sed jam per occasionem nonnulla tetigimus de contumeliis, deque detractionibus cap. 1. §. 8. num. 53. Qua ratione scilicet qui unico contestu contumelias varias, variasque detractiones contra eundem committit, unico peccato peccet; & §. 9. num. 63. qua ratione qui unica

N 5 detra-

detractione multos simul læsit, unico item peccet peccato, & cap. 7. §. 5. & 6. qua ratione injuriæ, contumeliæque jactæ contra parentes, consanguineos, aliosque inter se differant. Cetera igitur, quæ pro nostro instituto supersunt, in præsentia tuo in loco sic habe.

2. Quamvis detractio in una materia graviori inferat majus nocumentum, quam in alia minus gravi, qui excessus explicari in Confessione non posset, nisi explicando materiam detractiois, & conditionem personæ, cui detrahitur, an v. g. Proximus infamatus fuit, ut hæreticus, an ut fur, an ut sodomita, & rursus an infamatus fuit Rex, an Episcopus, an Sacerdos; Immo nisi explicetur etiam, & numerus eorum, coram quibus detrahitur, acrius enim offenditur proximus si coram decem, quam si coram duobus de illo detra-

has;
culp
intra
neces
clara
terro
tur i
infam
tuli,
ne d
in in
ctio
hære
fure
præse
deni
tra q
Sacer
Pare
cap. 9
3 l
prop
tione
exis
teme
est ca
hæ

has; tamen cum hæc & similia
 culpam aggravent quidem, sed
 intra eandem speciem; non sunt
 necessariò in Confessione & de-
 claranda, nec à Confessario in-
 terroganda, satisque erit si dica-
 tur in hunc modum; graviter
 infamavi, detraxi, convicia con-
 tuli, ter, vel quater, & cetera, si-
 ne necessitate explicandi; an
 in iniuria, in convitio, in detra-
 ctione dixerim proximum esse
 hæreticum; seu homicidam, seu
 furem, vel explicandi affuisse
 præsentibus duos, vel decem; vel
 denique significandi eum, con-
 tra quem egi, fuisse Regem, vel
 Sacerdotem excipe nisi fuisset
 Parens, vel alius ex dictis dicto
 cap. 5. §. 5. & 6.

3 De iudicio temerario, idem,
 propter eandem rationem sen-
 tiendum erit; nam quia bona
 existimatio, quæ per iudicium
 temerarium maculatur, semper
 est eadem in genere moris satis,

N 6 eris

a De Luga
 de pœn. d.
 26. sec. 3. n.
 112. Mol.
 2. 5. de ju-
 stit. tr. 4.
 d. 19. n. 3.
 Azar 20. 5
 l. 3. c. 5.
 sub 1. 20
 l. i. q. 6.

erit dicere, toties in re grave te-
mere iudicavi.

4 Diximus supra cap. 1. §. 8.
n. 53. eum, qui unica continua-
tione locutionis, multas detra-
ctiones de eodem exhibet, unice
peccare. Iam quid, si unica si-
mili continuatione locutionis,
detrahat quis multis, v. gr. tri-
bus personis Petro, Paulo, An-
tonio.

Respondeo, si unica locutio-
ne, hoc est unicum recensendo
factum, tres illos offendat, satis
est dicere; *6 De pluribus semel*
ib. n. 135. detraxi; siue illi plures fuerint
tres, siue quatuor, siue decem.
At si in eadem confabulatione,
nunc Petro detrahis, mox ad in-
famandum Paulum sermonem
convertas, &c. diversa mala de
singulis proferens, credo debere
exprimi tres detractiones sigil-
latim, licet enim continuatio
fiat confabulationis, nihilomi-
nus numero differuat, ejusmodi
detra-

detractioes, sicuti differre numero diximus, tres copulas cum eadem, vel diversa foemina, continuatim eadem nocte habitas.

¶ Petes, differtne specie falsum defectum proximo imponere; & verum, sed occultum pro palare? Respondeo, probabile est esse non differre, atque adeo non necessario in Confessione declarandum: quia utrumque unam, eandemque bonam laedis existimationem.

c. Molin. d. 26. n. 8

6 Adverte hic denique duo. Primò posse detractioem per accidens esse contra alias virtutes praeter justitiam, & tunc sine dubio id esse Confessoribus aperiendum, v. g. si praevides ex tua detractioe proximum incursum damnium in vita, honore, bonis, tunc detractio, cum non solum sic proximi famam commaculans, sed tale detrimentum insuper afferens; illam novam

N 7 malitiae

malitiæ speciem inducat necesse est.

Quid si prævideas quod dum detrahis de Petro coram Paulo, Paulus gaudebit de illius gravi malo? Respondeo tunc etiam te peccare contra caritatem, cui scandalum speciale præbes, eoque modo explicandum; quo diximus dum de scandalo egimus c. 1. §. 57.

7 Secundò adverte differre Detractorem à Sufurrone; susurro enim est, qui detrahendo, pacem & concordiam interturbat; cum detractor ab hoc abstrahat; susurro ergo cum accumulet supra læsionem famæ, discordiarum seminationem; addit aliam speciem culpæ contra caritatem, quæ subjici omninò clavibus debeat.

*d De Lug.
de just. &
jure to. 1.
d. 15. sect.
3. n. 4.*

Quoad restitutionem famæ læsæ, non est nostrum hic disputare; sicuti nec disputavimus de restitutione bonorum in furro;

nec de aliis, quæ nequaquam proximè faciunt ad expediendam Confessionem, quæque ab auctoribus sunt suis in locis exposcenda.

§. 2.

An in Confessione manifestari socius peccati possit.

8 **H**Oc quidem nostrum est munus, breviter excutere, ex quo tum Pœnitentes, tum Confessarii aliquam trahunt facilitatem expeditæ Confessionis.

Primò ergo dubitatur. An debeat quis aperire Confessario complicem sui peccati cum infamia ejusdem complicitis? v. g. peccavit cum matre, an debeat explicare incestum, arque consanguinitatem Confessario, qui novit pœnitentem, aliam consanguineam, vel affinem non habere,